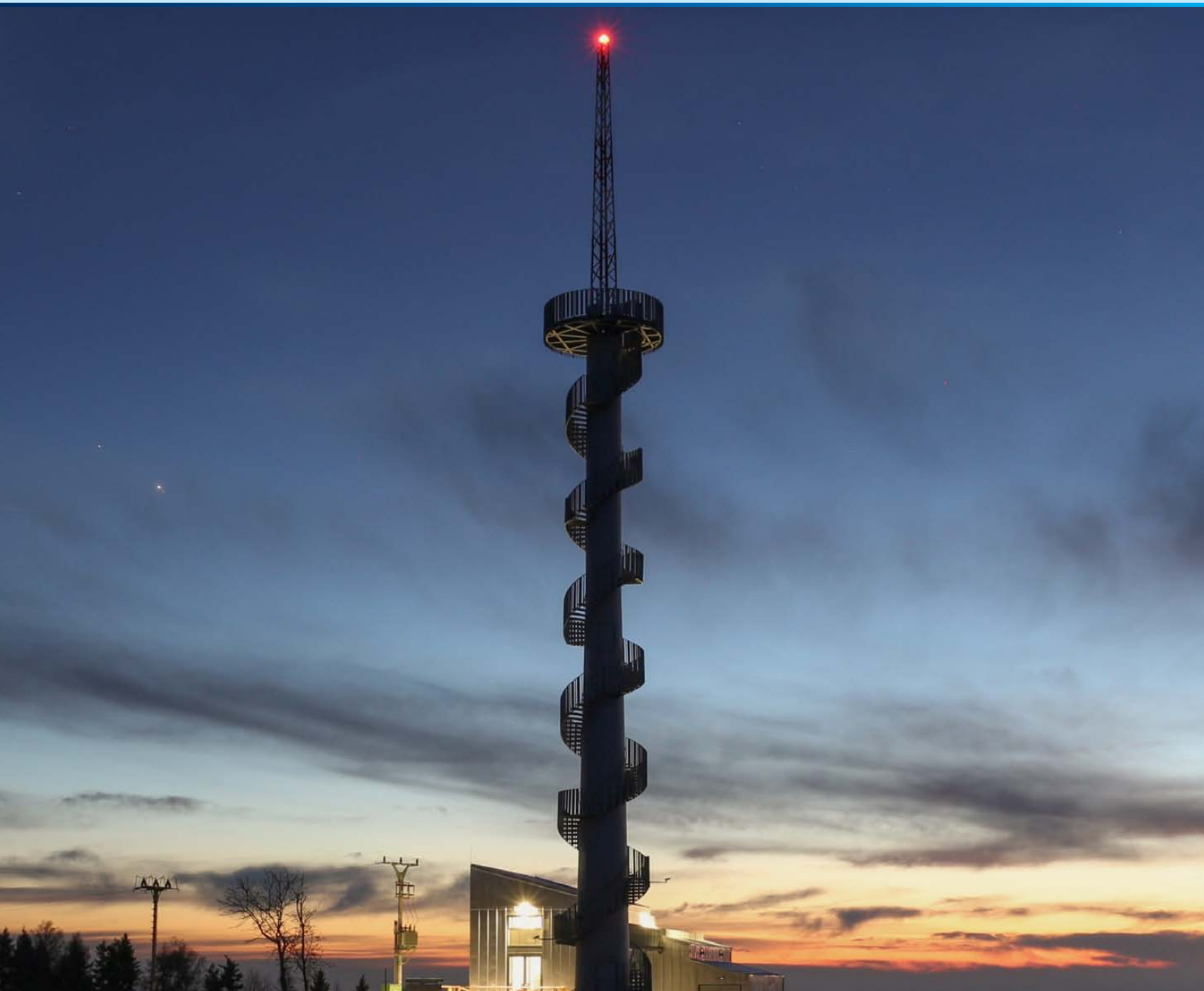

ZPRAVODAJ

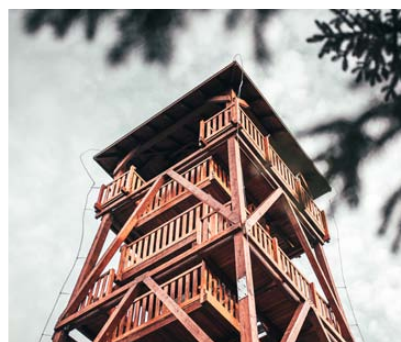
EUROREGIONU GLACENSIS

5/2020

Investice na Česko–polské Hřebenovce jsou dokončeny

...více na straně 10–13

Úvodník

Vážení čtenáři,
vstupujeme do dalšího kalendářního roku. Je to již pětadvacátý rok působnosti našeho euroregionu.

Rok 2020 byl pro nás všechny obdobím intenzivní práce. Díky schopnostem příjemců a úspěšnému čerpání a využívání dostupných prostředků z programů Evropské unie vznikla nová infrastruktura cestovního ruchu a došlo k rozvoji kulturních, společenských a hospodářských vztahů. Realizujeme druhou etapu projektu Fond mikroprojektů, v jehož rámci již bylo podpořeno více než 300 mikroprojektů. V roce 2020 vznikla Strategie rozvoje Euroregionu Glacensis 2020+. Cílem jejího zpracování je ukázat další směry rozvoje území euroregionu po roce 2020. Podkladem pro definování jednotlivých priorit a opatření Strategie byla obsáhlá socioekonomická analýza, která byla zpracována na obou stranách hranice. Přípravovaný dokument byl také předmětem veřejného projednávání. Dokument byl zpřístupněn v české a polské jazykové verzi zainteresovaným stranám z území Euroregionu Glacensis a podporovaného území Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis. Strategie rozvoje Euroregionu Glacensis na období 2020+ je dokument, který určuje strategické směry česko-polské spolupráce, ale současně bude dále upravován, pokud se objeví nové výzvy související s dalším rozvojem euroregionu po roce 2020.

V roce 2021 bude Euroregion Glacensis slavit své 25. výročí. Abychom zdůraznili, jak je to pro nás **výročí významné**, plánujeme řadu aktivit, které mají toto výročí připomínat. Bude me společně propagovat přeshraniční spolupráci, natočíme propagační film a vydáme publikaci věnovanou cyklotrasám. Budou zpracovány trasy výletů po euroregionu. Dále plánujeme uspořádat cyklistický výlet a společné koncerty na obou stranách hranice. Shrnutí dosavadních úspěchů a podpore dalšího rozvoje česko-polské spolupráce bude věnována slavnostní konference, která se uskuteční koncem roku 2021. Již nyní Vás na tyto akce srdečně zveme.

U příležitosti nového roku Vám přejeme hodně úspěchů a splněných přání, pevné zdraví, optimismus a spokojenost v osobním i pracovním životě.

Bernadeta Tambor
ředitelka kanceláře Sdružení polských obcí EG, sekretář polské části Euroregionu Glacensis

Kulatý kalendář Euroregionu Glacensis na rok 2021

Euroregion Glacensis pokračuje ve své tradici vydávání kulatého nástěnného kalendáře také v roce 2021. Tentokrát se svého dočkají fanoušci výšek a výhledů do krajiny, neboť tématem je projekt Česko-polská Hřebenovka a nově vybudované rozhledny, vyhlídková místa a další turistická infrastruktura.

Některé stavby byly dokončeny skutečně nedávno, a tak se vám nabízí jedinečné nové pohledy na ně. Můžete se tak těšit na dvanáct atraktivních cílů, za kterými stojí za to se vydat. Všechny turistické atraktivity se nachází na nově proznačené hřebenové trase vedoucí od Jizerských hor až po Praděd. Přesné vedení trasy včetně polských větví Hřebenovky naleznete na webovém portálu www.hrebenovka.cz.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

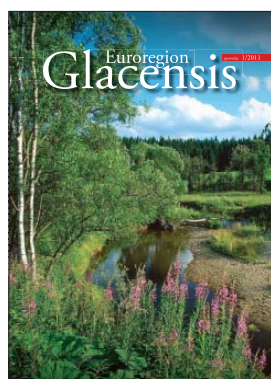
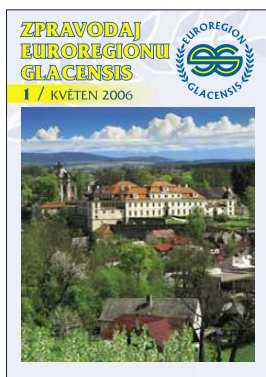
Budoucnost zpravodaje Euroregionu Glacensis

Euroregion Glacensis působí na česko-polské hranici již 24 let. Jedním ze základních komunikačních nástrojů, prezentujícím dění na hranici, je zpravodaj euroregionu, který průběžně vydáváme od roku 2006.

„Vážení čtenáři, vítám Vás na stránkách nového Zpravodaje Euroregionu Glacensis. Bude vycházet čtvrtletně a chceme v něm informovat naše členy i nečleny o možnostech, které náš euroregion pro obce, ale i jiné subjekty nabízí a co se již povedlo uskutečnit“, napsal v prvním úvodníku prvního čísla zpravodaje tehdejší předseda pan Zdeněk Filip. To, zda se po 14 letech podařilo naplnit očekávání vkládaná do zpravodaje, musí posoudit zejména jeho čtená-

ři. Avšak stovky stažení jeho el. verze ze stránek www.euro-glacensis.cz/zpravodaj ukazují, že zájem o informace o dění na česko-polské hranici je velký. Nyní se nacházíme v době, kdy klasické tiskoviny ustupují do pozadí před informačními kanály na sociálních sítích. Informace jsou zde rychle dostupné a lépe šířitelné. Stejně rozhodnutí tak musí padnout i nad případným pokračováním zpravodaje euroregionu, kdy tímto číslem skončilo dotační financování tištěné verze v rámci projektu Čtvrtletník Euroregionu Glacensis. Jak toto rozhodování dopadne, ukáží první měsíce roku 2021.

Sekretariát Euroregionu Glacensis

Studenti Gymnázia J. K. Tyla v Hradci Králové se učí o Euroregionu Glacensis

Jednou z mnoha oblastí, na kterou se zaměřuje Euroregion Glacensis, je oblast vzdělávání. Euroregion se v současnosti jako jeden z partnerů podílí na projektu „Vzdělávání nezná hranic“, jehož výuková část byla zahájena začátkem října tohoto roku. V rámci projektu budou realizovány celkem tři roční kurzy výuky polského a českého jazyka. Výuka probíhá prostřednictvím vytvořeného e-learningového modulu, proběhne ale i třídní kurz s lektorem a závěrečný workshop.

Další aktivitou euroregionu jsou návštěvy základních škol, kde jsou žáci populární formou seznamováni s výsledky česko-polské spolupráce a získávají také informace o Polské republice. Tyto návštěvy byly realizovány v roce 2019 v rámci projektu „Propagace spolupráce v EURG“ na základě přihlášek škol, ale i mimo tento projekt, neboť zájem o tyto osvětové vzdělávací aktivity byl ze strany základních škol značný. S těmito aktivitami se proto počítá i do budoucna, a to v rámci běžné činnosti euroregionu. V návaznosti na výše uvedené je potěšující skutečností, že problematiku euroregionů, konkrétně Euroregionu Glacensis, zahrnuje do své výuky Gymnázium J. K. Tyla v Hradci Králové, řekl Ing. Roman Klíma z oddělení evropských grantů Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, člen Rady Euroregionu Glacensis. Na jeho úvodní slovo navázala Mgr. Šárka Janečková, třídní učitelka, vedoucí předmětové komise zeměpisu a kariérová poradkyně na gymnáziu. Toto téma bylo do výuky na naší škole

zahrnuto jako součást tematického celku Mezinárodní integrace v rámci nového učebního plánu ve 4. ročníku. S tematikou příhraniční spolupráce se někteří studenti setkali poprvé, i když jsou jejich bydliště součástí euroregionu. Hlavním cílem aktivit tak bylo seznámit žáky s fungováním integračního uskupení Euroregion na příkladu Euroregionu Glacensis, do kterého spadá i Královéhradecký kraj. S pomocí oficiálních stránek euroregionu hledali studenti odpovědi na otázky v pracovním listu, který byl pro tento účel vytvořen. Práce probíhala ve skupinách, takže odpovědi byly výsledkem společné práce a diskuse. Studenti zjišťovali, co to je euroregion. Hledali odpovědi na to, jak tato forma integrace zapadá do celkového evropského kontextu. Zanášeli do mapy nejen region Glacensis, ale i další euroregiony v ČR. Hledali subjekty, které do těchto uskupení mohou vstoupit a za jakých podmínek. Kdo je financuje a jakým způsobem. Následně se snažili určit klíčové problémy a úkoly, které euroregion řeší. Seznamovali se s konkrétními projekty, které byly tímto způsobem realizovány, a snažili se je klasifikovat podle společných znaků. Hledali přímé přínosy této integrace pro občany, kteří v těchto oblastech žijí včetně jich samotných. Závěrečným úkolem bylo vytvořit SWOT analýzu, která zhodnotí slabé a silné stránky této formy mezinárodní spolupráce a nastíní příležitosti, které má, i hrozby, které by se mohly objevit. Následovala diskuse mezi jednotlivými skupinami a doplnění analýz o pohledy spolužáků. Studentům se podařilo dosáhnout vytčeného cíle. Jsou schopni posoudit význam, možnosti a dopady příhraniční spolupráce a její vliv na rozvoj regionu a doložit je na konkrétních příkladech ze svého okolí. Studenti více poznali region, ve kterém žijí, a možnosti, jak se v budoucnu mohou zapojit oni sami do jeho života. Vzhledem k tomu, že je toto téma na naší škole do výuky zavedeno nově, budeme do budoucna zvažovat i nějakou formu spolupráce přímo s Euroregionem Glacensis.

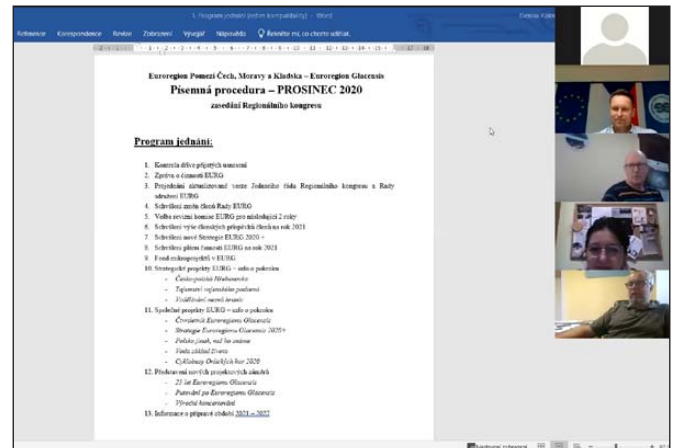
*Ing. Roman Klíma, oddělení evropských grantů
Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Mgr. Šárka Janečková, třídní učitelka
Gymnázium J. K. Tyla Hradec Králové*

Zasedání členské základny Euroregionu Glacensis v roce 2020 jen na dálku

V uplynulých 24 letech existence Euroregionu Glacensis je rok 2020 prvním rokem, kdy se ani jednou nemohla sejít celá členská základna na svém společném zasedání – Regionálním kongresu. V dubnu proběhlo první jednání, a to formou písemné procedury. Další setkání bylo naplánované na měsíc prosinec. V posledních dnech jsme s nadějí sledovali dění spojené s COVIDEM 19 a do poslední chvíle pevně věřili, že dojde k potřebnému rozvolnění a my budeme moci aspoň podzimní setkání členské základny zorganizovat klasickou formou. Rozvolnění přišlo, ale nadále přetrvávalo omezení pro setkávání lidí ve vnitřních prostorách a nám nezbylo nic jiného než opětovně vyhlásit písemnou proceduru zasedání Regionálního kongresu Euroregionu Glacensis. Na rozdíl od jarního to podzimní bylo obohaceno aspoň virtuálním setkáním formou výkladové videokonference, která se uskutečnila dne 15. prosince 2020.

Sekretariát euroregionu

Cena ministra zahraničních věcí Gratias agit za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí pro pana Juliana Golaka

Cenu ministra zahraničních věcí Gratias agit převzal z rukou velvyslance České republiky ve Varšavě PhDr. Ivana Jestřába ve čtvrtek 22. října 2020 jeden z otců zakladatelů Euroregionu Glacensis a nynější zplnomocněnec maršálka Dolnoslezského vojvodství pro spolupráci s Českou a Slovenskou republikou pan Julian Golak.

Julian Kazimierz Golak, průkopník česko-polské regionální spolupráce, nakladatel, politik, organizátor Polsko-českých dnů křesťanské kultury se narodil v roce 1957 v Nové Rudě. V letech 1975 - 1982 pracoval jako tiskař Grafických závodů polské pošty a telekomunikací ve Vratislavi, poté do roku 1990 pracoval jako učitel polygrafické průmyslové školy v Nové Rudě. V roce 1990 absolvoval obor společenské vědy na Arcibiskupském semináři ve Vratislavi. Julian Golak se od roku 1980 angažoval v odborovém hnutí Solidarita jako funkcionář a člen stávkového výboru ve Vratislavi. Po vyhlášení výjimečného stavu vedl protestní akce ve svém podniku a byl propuštěn z práce. Aktivně se účast-

nil činnosti Polsko-československé Solidarity a distribuce a vydávání nezávislých periodik. Po roce 1989 aktivně vstoupil do politiky. Byl zvolen předsedou městského zastupitelstva v Nové Rudě v letech 1990–1994, předsedou zastupitelstva Kladského okresu v letech 1998–2002, v letech 1998–2018 se stal členem zastupitelstva Sejmiku Dolnoslezského vojvodství a od roku 2016 byl

jeho místopředsedou. Pan Julian Golak patřil v 80. letech k aktivním členům Polsko-československé solidarity. Za tuto svou činnost byl ze strany tehdejších polských úřadů perzekuován. Po roce 1989 navázal na své působení v disentu a dále aktivně pracoval na poli česko-polských vztahů. Od roku 1990 organizuje Polsko-české dny křesťanské kultury. Zatím poslední ročník této akce byl věnován odkazu sv. Vojtěcha pro duchovní dějiny Čechů a Poláků. Je hlavním propagátorem kulturních tradic českých zemí v Kladsku. Na začátku devadesátých let 20. století rovněž založil a dosud řídí nakladatelství Ziemia Kłodzka a stejnojmenné trojjazyčné polsko-česko-německé periodikum (český název Od kladského

pomezí), které se věnuje historii i současnosti kladského regionu v duchu smíření a vzájemného porozumění. V roce 1996 časopis Ziemia Kłodzka získal cenu polského měsíčníku Kultura vydávaného v Paříži. Julian Golak je iniciátorem rekonstrukce náhrobku Arnošta z Pardubic v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Kladsku. Je rovněž stoupencem a průkopníkem česko-polské přeshraniční spolupráce. V roce 1996 byl jedním ze zakladatelů Euroregionu Glacensis, jehož byl v letech 1996–1998 sekretářem. Pan Julian Golak je aktivním propagátorem česko-polského přátelství. Jeho mnohohrstevnaté aktivity daleko přesahují kladské pomezí. Jeho schopnost navazovat kontakty v česko-polském pohraničí, udržovat je a získávat stále nové partnery a spolupracovníky na poli česko-polských vztahů zaslouží ocenění. Cena ministra zahraničních věcí Gratias agit za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí byla zřízena v roce 1997 jako ocenění předních osobností a organizací za příkladné aktivity v nevládní sféře. Cenou Gratias agit, udělovanou ministrem zahraničních věcí ČR za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí, mohou být oceněny osoby bez rozdílu národnosti a státní příslušnosti, nezávisle na zemi jejich pů-

vodu a současného pobytu, které svojí dlouhodobou činností nad rámec svých profesionálních povinností nebo významným činem cílevědomě přispěly nebo přispívají k šíření dobrého jména České republiky v zahraničí. Tuto cenu získali mimo jiné Mariusz Szczygieł (2009) a Agnieszka Holland (2014). Bylo pro nás velkou ctí účastnit se v budově Velvyslanectví České republiky ve Varšavě tohoto slavnostního aktu.

Bartosz Bartniczak – ředitel ESÚS NOVUM
Miroslav Vlasák – zástupce ředitele ESÚS NOVUM

Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko 2021–2027

Přípravy na nový program přeshraniční spolupráce České republiky a Polska pro období 2021 - 2027 jsou v plném proudu. Přestože jsou parametry připravovaného programu čím dále tím více konkrétní, je nutné zdůraznit, že všechny informace zde uvedené jsou zatím předběžné, vyplývají z dosavadních jednání pracovní skupiny a nebyly doposud oficiálně schváleny. Nejzajímavějšími novinkami jsou některé nové oblasti podpory, jako je podpora biologické rozmanitosti a přizpůsobení se změnám klimatu či modernizace přeshraničních železničních tratí. Níže uvádíme všechny hlavní parametry nového programu.

HLAVNÍ OBLASTI PODPORY:

1. Inovace malých a středních podniků (přeshraniční podpora malých a středních podniků při síťování, vstupu na sousední trh, zavádění inovací) - nepřímá podpora
2. Životní prostředí (přizpůsobení se změnám klimatu, prevence rizik a odolnosti vůči katastrofám, posílení biologické rozmanitosti zelené infrastruktury v městském prostředí a snížení znečištění)
3. Doprava (modernizace přeshraničních železničních tratí a silničních spojení, včetně mostů, projektová příprava přeshraničních dopravních projektů, homologace/certifikace železničních souprav, digitalizace v přeshraniční silniční a železniční dopravě)
4. Sociální oblast (podpora nehmotného i hmotného kulturního dědictví, veřejná turistická infrastruktura, podpora přeshraničních turistických produktů a nabídek, vzdělávání a výměnné stáže v oblasti cestovního ruchu, výstavba a značení nových turistických stezek a tras)

5. Interreg (síťování institucí, jazykové vzdělávání, výměnné stáže, přenos zkušeností a dobré praxe, Fond mikroprojektů)

PODPOROVANÉ ÚZEMÍ:

Stejně, jako v předchozím období (Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský kraj, Opolské vojvodství a části Dolnoslezského a Slezského vojvodství). *Nově bude možné nastavit specificky podporované území pro konkrétní oblasti podpory nebo jednotlivé výzvy k předkládání projektových žádostí.*

VÝŠE PODPORY Z EFRR:

Pravděpodobně 80 %, financování **ex post**.

VÝŠE PODPORY ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČR:

Zatím není jisté, v současném období činí 5 %.

ZPŮSOBILÍ ŽADATELÉ:

Specificky dle oblasti podpory (cíle politiky). Obecně jsou zpravidla způsobilé subjekty veřejného a neziskového sektoru.

FOND MIKROPROJEKTŮ:

Pravděpodobně bude zachována část alokace určená pro drobné projekty, jež bude administrována jednotlivými euroregiony v rámci tzv. Fondů mikroprojektů. Oproti současnému období by měly být zrušeny tzv. projekty „nejnižší kvality“ typu C (realizuje pouze jeden subjekt bez partnera z druhé strany hranice).

Maciej Molak, vedoucí JS

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt: Turistická stezka Marianny Oranžské stezkou rozvoje obcí na polsko-českém pohraničí

Číslo projektu: CZ.2.45/0.0/0.0/18_029/0001836

Partneři projektu: Gmina Kamieniec Ząbkowicki, obec Bílá Voda a Gmina Złoty Stok

Zahájení projektu: 01.03.2019

Ukončení projektu: 31.03.2022

Celkové způsobilé výdaje: 2 492 397,18 EUR

Dotace z EFRR: 2 118 537,60 EUR

Dotace ze státního rozpočtu: 29 416,53 EUR

Kamieniec Ząbkowicki, Złoty Stok a Bílá Voda jsou partnery realizujícími projekt Turistická stezka Marianny Oranžské stezkou rozvoje obcí na polsko-českém pohraničí. A co tyto partnery v rámci projektu spojuje? Společná historie v osobě holandské princezny Marianny Oranžské, jak je již zřejmé na první pohled z názvu projektu. Princezna je významnou osobností, která zanechala nesmazatelnou stopu v tomto regionu česko-polského pohraničí. Vlastním jménem se jmenovala Marianna Vilemína Frederika Louisa Šarlota, známá v Polsku však byla pod jménem Marianna Oranžská (1810 – 1883). Byla to velmi vzdělaná osobnost a za svého života nechala postavit i zámek v Kamieńcu Ząbkowickim, pobývala i ve Złotym Stoku a Bílé Vodě.

Partneři projektu chtějí upozornit na její odkaz realizací několika aktivit. Půjde o rekonstrukci části zámku v Kamieńcu Ząbkowickim, rekonstrukci kostela ve Złotym Stoku, výměnu střešní konstrukce a vybudování podkroví v budově Muzea izolace, internace a integrace v Bílé Vodě. Muzeum je situováno v centru této malebné obce poblíž její dominanty, poutního kostela Navštívení Panny Marie a piaristického gymnázia. V Bílé Vodě se tak rozšíří výstavní a muzejní prostory a vznikne zde trvalá výstavní expozice Marianny Oranžské a dějin tohoto regionu. Realizace projektu přispěje k využití existujícího historického potenciálu kulturních zdrojů a zvýšení cestovního ruchu zviditelněním pamětihodností spojených s životem

a působením holandské princezny na území Slezska, rozděleného mezi habsburskou monarchii a Prusko. Má ambici stát se přeshraničním turistickým produktem významně rozšiřujícím turistickou nabídku česko-polského pohraničí.

Projekt: Zlepšení dostupnosti a obnova kulturních atraktivit v oblasti polsko-českého pohraničí

Číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/18_029/0001779

Partneři projektu: Gmina Lewin Kłodzki a městys Nový Hrádek

Zahájení projektu: 01.07.2019

Ukončení projektu: 30.06.2021

Celkové způsobilé výdaje: 542 215 EUR

Dotace z EFRR: 460 882 EUR

Dotace ze státního rozpočtu: 11 511 EUR

Region Nový Hrádek - Lewin Kłodzki se územně nachází v malebné přírodě podhůří Orlických hor. Gmina Lewin Kłodzki a městys Nový Hrádek spolu dokonce i katastrálně sousedí, ale v současné době je stále dělí státní hranice. V dřívějších dobách se jednalo o společné území, které bylo v minulosti násilně rozděleno, čímž byly zpřetrhány veškeré obchodní i společenské vazby. Existuje zde celá řada přírodních a kulturních atraktivit, které v letošním roce fyzicky přes hranici propojily vybudované cyklostezky.

a chodců směřujících na území Polska a opačným směrem.

Realizací projektu došlo k vybudování společné cesty, která jistě napomůže obnovit dobré sousedské přátelské vztahy a přispěje ke zpřístupnění i zvýšení potenciálu kulturního a přírodního dědictví regionu Nový Hrádek - Lewin Kłodzki, díky čemuž bude propojena a rozšířena společná nabídka cestovního ruchu pro cyklisty a pěší návštěvníky.

V rámci projektu došlo k výstavbě tří úseků cyklostezek, při čemž dva na sebe bezprostředně navazují na státní hranici a tvoří jeden celek. Třetí zpřístupňuje další turistické atraktivity obce Lewin Kłodzki - japonskou zahradu v Jarkówie, historický železniční most, u kterého bude v první polovině roku 2021 zabudováno osvětlení. U cyklostezek bude ještě v jarních měsících umístěn mobiliář a informační tabule.

Cyklostezka na českém území vybudovaná v roce 2020 je vedena v trase bývalé nepevněné komunikace, která sloužila jako polní cesta. Nachází se severovýchodně od městyse Nový Hrádek v místní části Dlouhé směrem ke státní hranici. Její délka činí 764,74 m a šířka 3 m.

Další nové stavby na Česko-polské Hřebenovce

Ačkoliv se podzim a konec roku 2020 nese v duchu druhé vlny pandemie koronaviru a zavádění opatření na obou stranách hranice, projekt Hřebenovky neztrácí dech a úspěšně spěje ke konci svých investičních aktivit. Ani zde jsme se sice neobešli bez drobnějších komplikací, všechny ale byly úspěšně překonány.

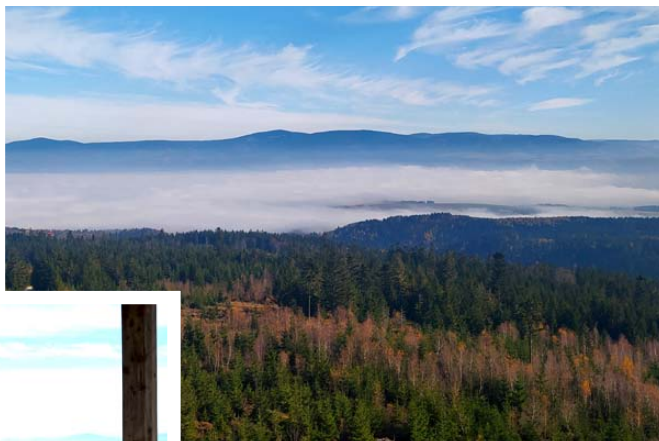
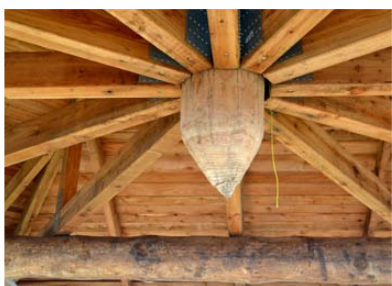
Czerniec

Uprostřed polských lesů nedaleko hranice se na žluté turistické trase nachází vrchol Czerniec, který je druhým nejvyšším vrcholem Bystřických hor. Ve výšce 841 m n. m. se zde původně nacházela a díky projektu opět nachází rozhledna. Z jejího vrcholu můžete za dobré viditelnosti spatřit nejen její neblíží kolegyni na Jagodné a v údolí schovaný neratovský kostel, ale také Kralický Sněžník, Suchý vrch nebo část Orlických hor.

Dřevěná stavba je vrcholem česko-polské spolupráce. Financovaná byla polským partnerem projektu Gminou Międzyzlesie a do-

avatelem byla naopak česká firma Tesmen z Červeného Kostelce. Tato přeshraniční spolupráce sice byla na chvíli zkomplikována jarním uzavřením hranic, vše ale dospělo zdárně do cíle a rozhledna již vítá své první návštěvníky.

- **Dodavatel:** TESMEN spol. s r.o.
- **Cena investice:** 472 927 PLN
- **Termín:** červenec 2019 až říjen 2020
- **Nadmořská výška:** 841 m n.m.
- **Výška rozhledny:** 23,40 m

Neratov

Téměř rok od dokončení česko-polského Jánského mostu přes Divokou Orlici v Neratově, byla dokončena také stavba TIC na místě bývalé čističky odpadních vod. Najít ho můžete hned pod poutním kostelem Nanebevzetí Panny Marie. Během konce roku 2020 a začátkem 2021 bude plně vybaveno a uvedeno do provozu, brzy tak bude moct sloužit prvním turistům a také poutníkům, kteří navštěvují toto výjimečné místo ve stále hojnější počtu.

Po prohlídce kostela a nasátí jeho mimořádné atmosféry můžete přes most vyrazit na jednu z nových rozhleden. Žlutá trasa vás dovede až do osady Poniatów a odtud po modré doleva na vrchol Jagodna, nebo doprava na kopec Czerniec, kde stojí další dvě nové rozhledny z projektu Hřebenovky.

- **Dodavatel:** KERSON spol. s r.o.
- **Cena investice:** 7 565 695,01 Kč
- **Termín:** prosinec 2019 až říjen 2020
- **Nadmořská výška:** 615 m n. m.

Nový Hrádek

Nedaleko městyse Nový Hrádek na vrcholu Šibeník se nachází další unikátní stavba. Z tubusu původní větrné elektrárny vznikla rozhledna propojená lávkou s novým informačním centrem v objektu bývalé trafostanice. Jedná se o unikátní využití nefunkčních objektů pro nový účel. Nezvyklé architektonické řešení celé stavby má potenciál na podání přihlášky na stavbu roku. Pro lepší dostupnost zde bude k dispozici také menší parkoviště pro deset aut. Na svou vyhlídkovou plošinu si věž z důvodu covidových omezení počkala o něco déle, než bylo původně v plánu, ale v polovině listopadu se jí nakonec dočkala.

Vystoupat na plošinu ve výšce třiceti metrů je sice velkou výzvou, ale odměnou vám bude krásný výhled nejen na Nový Hrádek, ale i vrcholky Orlických hor, část Polska, nádrž Rozkoš nebo i Kunětickou horu u Pardubic.

- **Dodavatel:** Průmstav Náchod s.r.o.
- **Cena investice:** 16 512 676,76 Kč
- **Termín:** leden 2020 až listopad 2020
- **Nadmořská výška:** 674 m n.m.
- **Výška rozhledny:** 30,50 m (45,70 m se stožárem)

Vrchmezí

Desátou a poslední rozhlednou dokončenou jak v roce 2020, tak v rámci celého projektu, je věž na Vrchmezí. Ve výšce 1084 m n.m. na nejvyšším vrcholu česko-polské hranice zde polská Gmina Duszniki-Zdrój vybuodovala dřevěnou rozhlednu, která se nachází na polovině cesty mezi dvěma významnými chatami Orlických hor Čihalkou nad Olešnicí a Masarykovou chatou u Šerlichu. Jedná se o další obnovu rozhledny na místě, kde v minulých letech stávala.

- **Dodavatel:** Przedsiębiorstwo Budowlane CAKO Sp. z o.o.
- **Cena investice:** 798 973,56 PLN
- **Termín:** duben 2020 až listopad 2020
- **Nadmořská výška:** 1084 m n.m.
- **Výška rozhledny:** 25,50 m

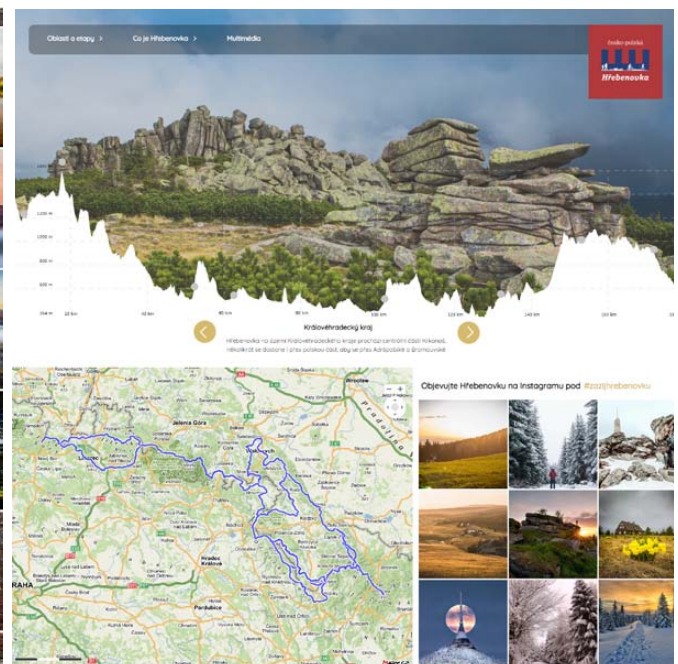
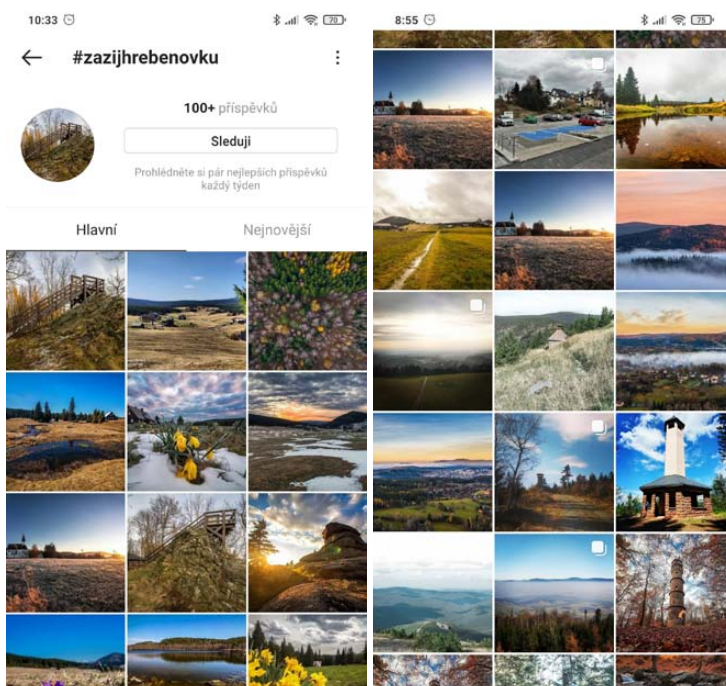

Marketingová kampaň

S postupující realizací projektu spěje ke svému vrcholu také marketingová kampaň, kterou mají na svých bedrech Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Liberecký kraj, Euroregion Glacensis a Stowarzyszenie Gmin Zemie Kłodzkiej. Rozběhnuta již byla nová podoba portálu www.hrebenovka.cz, kde se dozvíte nejen, kudy trasa vede a jaké turistické zážitky vás na ní čekají, ale pomocí virtuálních prohlídek můžete navštívit ta nejvýznamnější místa nebo zhlédnout nové propagační spoty. Spoty jsou dostupné také na stránkách euroregionu pod adresou <https://www.euro-glacensis.cz/spotyhrebenovka.html>

nebo na Youtube kanále „Euroregion Glacensis“. Na rok 2021 je dále připravován tradiční kulatý kalendář, jehož stránky budou zdobit právě rozhledny projektu Hřebenovka.

Aktuální informace můžete sledovat a také sami sdílet na sociální síti Instagram. Pod hashtagem **#zazijhrebenovku** se nacházejí obrazové zážitky z celé trasy Hřebenovky od Jizerských hor až po Jeseníky. Odtud jsou přímo propojeny i se samotným webem hrebenovka.cz.

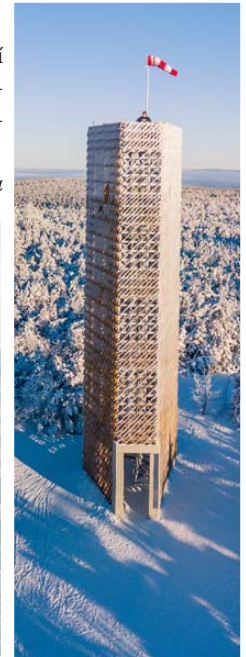
Naše stavby získávají další ocenění

Rozhledna na Velké Deštné sbírá jedno ocenění za druhým. Dne 23. listopadu 2020 získala v rámci udělování České ceny za architekturu Cenu Agentury ochrany přírody a krajiny ČR za inspirativní řešení dominanty v přírodním prostředí. "Agentura ocenila zejména respekt novostavby vůči přírodnímu prostředí včetně přiměřené výšky zohledňující dorůstání okolních stromů, užití dřeva jako přírodního materiálu pro viditelnou část konstrukce a originalitu půdorysného řešení, které zároveň umožňuje vnímat jednoduchou vertikální stavbu z dálkových pohledů. Ztvárnění obvo-

dového pláště, které evokuje působení deště a větru, odráží typické klimatické podmínky v nejvyšších partiích Orlických hor."

Sekretariát euroregionu

Projekt: Zlepšení dopravní dostupnosti Orlických a Bystrických hor

Číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_014/0000735

Partneři projektu: Královéhradecký kraj, Powiat Kłodzki

Zahájení projektu: 01.03.2017

Ukončení projektu: 31.12.2021

Celkové způsobilé výdaje: 11 162 980,94 EUR

Dotace z EFRR: 9 488 532,00 EUR

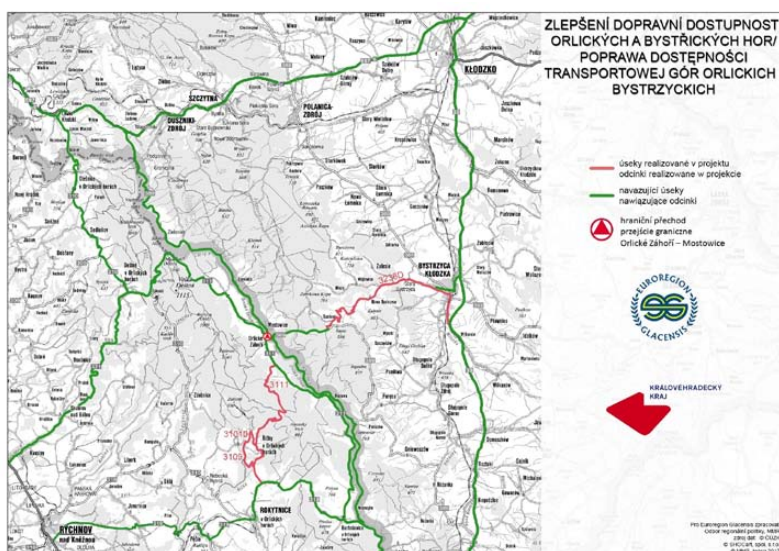
Dotace ze státního rozpočtu: 403 770,00 EUR

Orlické a Bystrické hory jsou dvě významné turistické oblasti česko-polského příhraničí. Souběžně s hřebenem Orlických hor se táhne na území Polska pohoří "Góry Bystrzyckie" s nejvyšším bodem Jagodna (977 m n. m.). Státní hranici tvoří řeka Divoká Orlice (cca 30 km), pramenící na území Polska v rozsáhlých rašeliništích. Tento turisticky zajímavý příhraniční region obou zemí realizací projektu v roce 2020 vyřeší nedostatečně kvalitní dopravní infrastrukturu, kvůli které byla omezena dostupnost významných turistických lokalit.

Předmětem projektu byla modernizace komunikací č. II/3111, III/31010, III/3109 v České republice, ležící v CHKO Orlické hory. Na polské straně se jednalo o modernizaci okresní silnice č. 3236D na

úseku Spalona - Nowa Bystrzyca - Bystrzyca Kłodzka, jež přímo navazuje na krajskou silnici č. 389, která vede k hraničnímu přechodu Mostowice - Orlické Záhoří.

Předmětem stavby na českém území bylo obnovit kryt vozovky v řešených úsecích silnic III. tř. III/3111 Orlické Záhoří – Rokytnice v Orlických horách, III/3109 Rokytnice – Říčky v Orlických horách a III/31010 v obci Říčky v Orlických horách včetně souvisejících objektů. Stavba se nachází z podstatné části v extravilánu města Rokytnice v Orlických horách, dále v intravilánu i extravilánu obce Říčky v Orlických horách a extravilánu obce Orlické Záhoří v okrese Rychnov nad Kněžnou.

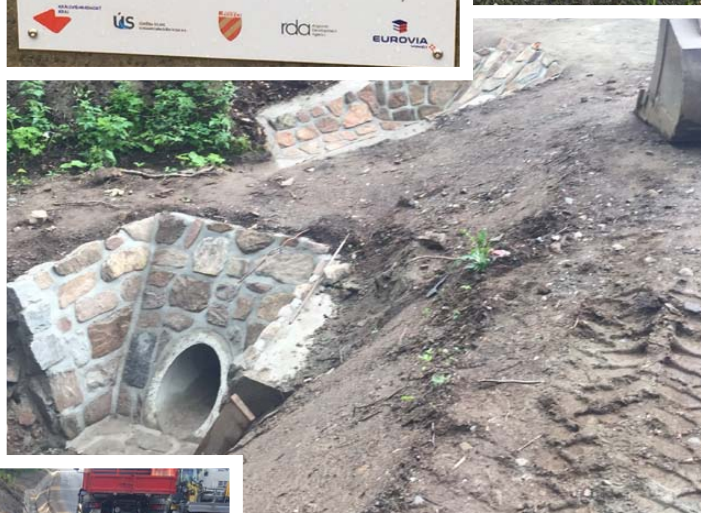

Rekonstrukce silnic spočívala v celoplošném frézování, sanaci propadlých krajů vozovky, stavebních úpravách zesílení konstrukce vozovek, pokládce asfaltových vrstev, obnově odvodnění včetně propustků, obnově a výměně svislého i vodorovného dopravního značení a výměně či doplnění silničních i dřevoocelových svodidel. Jak je uvedeno výše, součástí projektu jsou na českém území i rekonstrukce a opravy propustků a mostů. A prá-

vě jeden propustek a most v Orlickém Záhoří zbývá ještě opravit v roce 2021. To ale nebrání v současné době využívat modernizované silnice již nyní. Královéhradecký kraj v rámci tohoto projektu již zrekonstruoval už celkem 17,12 km silnic.

Komunikace slouží nejen místní dopravě mezi těmito obcemi, ale jsou i dopravními tepnami, které využívají návštěvníci Orlických hor. Realizace projektu přispěje ke zvýšení endogenního potenciálu území, zvýší se dostupnost k přírodním a kulturním zdrojům Orlických hor a části Kladského regionu.

Zlepšením dopravní dostupnosti cílové oblasti se navýší počet turistů a v součinnosti s tím se podpoří zaměstnanost především v odvětví turistiky regionálního hospodářství.

Czarna Góra zve k aktivnímu odpočinku!

Czarna Góra Resort je celoroční horské středisko, které se nachází v malebném masivu Králického Sněžníku. V létě je to skutečný ráj pro cyklisty a milovníky horské turistiky. V zimě pak jeden z nejlepších skiareálů v Polsku s dokonalou lyžařskou infrastrukturou a ubytovacími zařízeními. Czarna Góra Resort nabízí nejlepší sjezdovky v Dolním Slezsku, téměř 60 ha atrakcí, komfortní odpočinek a chutné jídlo.

Návštěvníci mohou využívat až 14 sjezdovek, včetně jedné dojezdové, a pět výcvikových luk s celkovou délkou 14 kilometrů. Čtyři sjezdovky jsou víc jak 1000 metrů dlouhé a nejdelší z nich má téměř 1700 metrů.

V Czarna Góra Resortu v Sienné v obci Stronie Ślaskie si na své přijdou lyžaři i snowboardisté nezávisle na své pokročilosti. Naše bohatá infrastruktura nabízí jak mírné svahy, které jsou ideální pro výuku začátečníků, tak i černou trasu A, která byla navržena pro ty nejzkušenější vyznavače zimních sportů.

Běžky

Okolí Czarné Gory (1205 m n.m) je mekkou pro běžecké lyžaře, jejichž oblíbený sport dokáže být stejně náročný jako sjezdové lyžování. V nejbližším okolí najdete mnoho běžeckých tratí různé náročnosti. V masivu Králického Sněžníku a nedalekých Bělských horách je největší síť běžeckých lyžařských tras v Polsku. Velké množství dobře udržovaných tras láká příznivce zimních výletů a samozřejmě také běžeckého lyžování. Díky úspěšné spolupráci s českými partnery (zejména českou chatou Paprsek a městem Staré Město) mohou vyznavači této zimní sportovní disciplíny využívat celkem více než 200 km udržovaných a značených tras, situovaných v nejbližším sousedství Czarna Góra Resortu. Pokud

se chcete rychle dostat k trase, která vede na Králický Sněžník, doporučujeme využít vlek Żmija.

Výhody

Czarna Góra Resort nabízí jeden skipas, se kterým lze využívat všechny zdejší vleky, lanovky a sjezdovky. Pro přepravu je zde šest vleků, tři lanovky a tři posuvné pásy. Mezi nimi se vyjímá šestimístná moderní lanovka Luxtorpeda, která vás vyveze k horní stanici lanovky na Czarné Gorze (do výšky 1150 m n.m.). Neméně kvalitní jsou dvě čtyřmístné lanovky, z nichž jedna jezdí přímo na Żmijowiec (1100 m n.m.), a čtyři vleky typu BabyLift. V samotném srdci areálu své služby nabízí čtyři půjčovny zimního vybavení a lyžařské školy doporučené Czarna Góra Resortem.

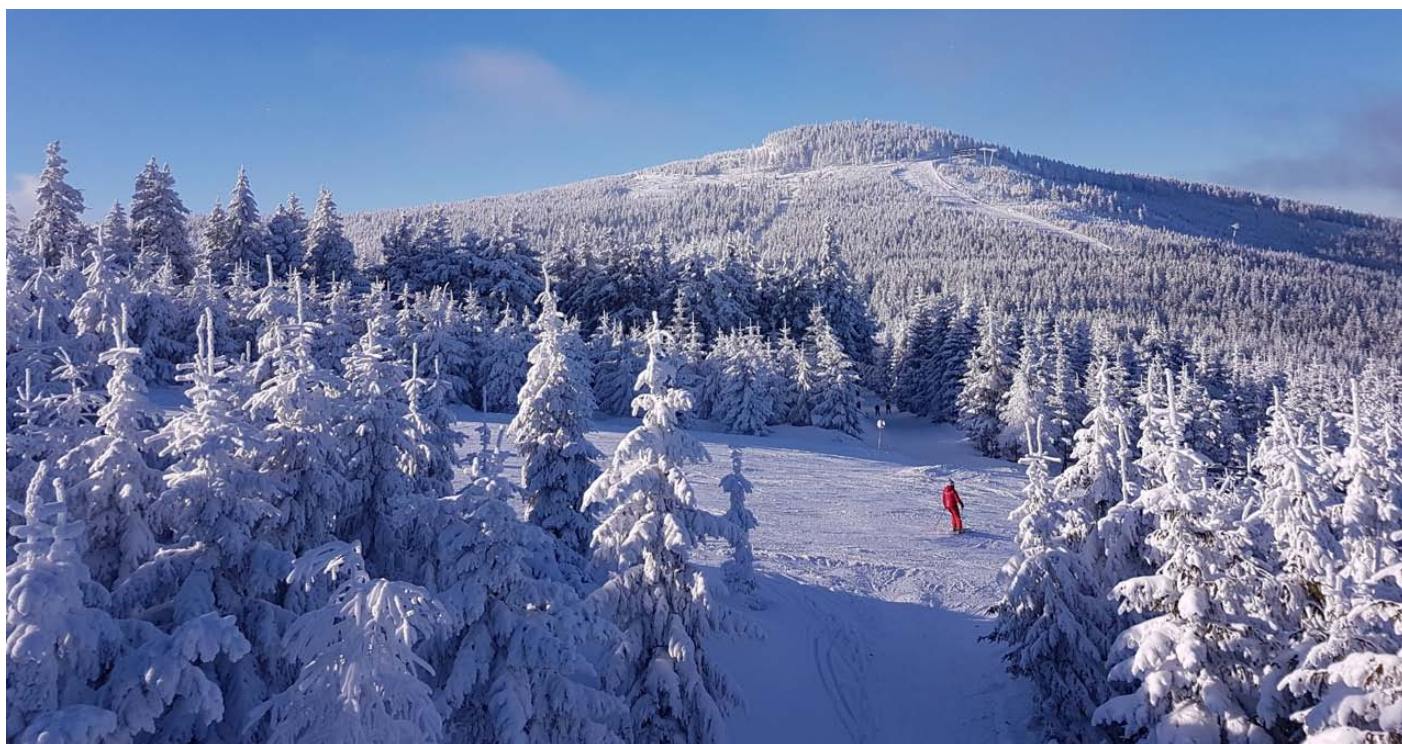
Udržování tras a večerní lyžování

Všechny naše trasy jsou rolbovány dvakrát denně. Zasněžování zajišťuje moderní automatický zasněžovací systém a kvalifikovaný dozorující tým – SnowCrew.

Máme také nabídku pro milovníky dlouhé jízdy! I přes krátké zimní dny lyžování v Czarna Góra Resortu nemusí končit se západem slunce. Vlastním osvětlením je vybaveno až sedm sjezdovek a čtyři výcvikové louky (nejdelší má až 1680 m) a díky tomu si můžete zimní radovánky dopřát i po soumraku.

Dodatečné atrakce

K největším atrakcím Czarna Góra Resortu patří v Polsku nejdelší dvoumístná dráha Alpine Coaster Czarna Żmija. Má 33 vozítek, které na dráze dlouhé 950 metrů dosahují rychlosti 40 km/h. Zážitek trasa vede třemi smyčkami, lesem a viaduktem

nad potokem. Nabízí nezapomenutelné výhledy. Na dráze Czarna Żmija mohou jezdit jak dospělí a mládež, tak i děti s doprovodem. Stačí nasednout do jednoho z barevných vozítek, zapnout pásy... a užít si skvělou zábavu! Můžeme vám zaručit, že po jízdě budete vysedat se širokým úsměvem na tváři!

Zasněžování

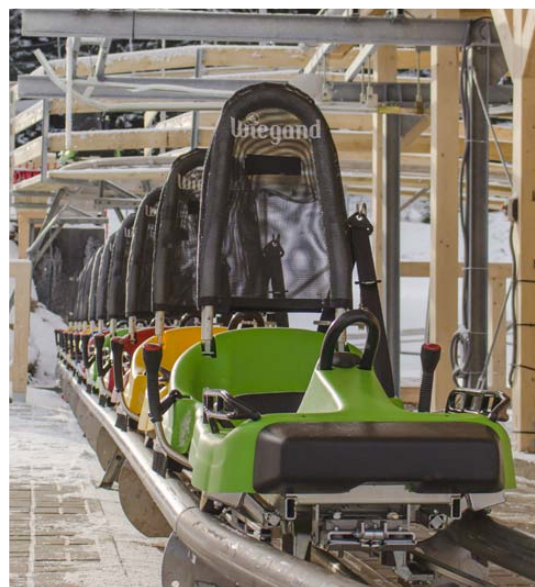
Máme k dispozici moderní zasněžovací systém, který průběžně dále modernizujeme, abychom zajistili ideální podmínky na sjezdovkách,

nezávisle na počasí. V udržování sjezdovek pomáhá i nejnovější flotila rolb, která je od roku 2017 vyhlašována každým rokem za nejmodernější v Polsku. Kromě infrastruktury i flotily vozidel a strojů, také pečujeme o rozvoj našich zaměstnanců.

Úzce spolupracujeme mj. ze Snow Support (byli mimo jiné zodpovědní za organizaci olympijských her v Soči), kteří našim zaměstnancům průběžně zajišťují školení a přístup k nejnovějším technologickým řešením. V roce 2018 byl navíc sestaven tým s názvem „Snow Crew“, který se specializuje pouze na údržbu a modernizaci lyžařských tras. Díky všem pečlivě vyvíjeným aktivitám jsme schopni dosáhnout alpského standardu našeho střediska.

Rozhovor – Zbigniew Czendlik

Tento rozhovor byl pořizen během osobní návštěvy u římskokatolického kněze Zbigniewa Czendlika v jeho farnosti v Lanškrouně. Otázky kladl sekretář sdružení p. Štefek.

Je mi známo, že jste se narodil v Polsku a již dlouho žijete v Čechách. Jste víc Polák nebo Čech?

Jsem polským občanem v České republice. V této otázce jsem tak trochu schizofrenní. Už před mnoha lety, když jsem se vracel do své rodné obce, jsem zjistil, že jsem tak trochu cizinec v obci, ve které jsem vyrůstal. Mnoho lidí, které jsem si pamatoval, již zemřelo, hodně se odstěhovalo jinam, noví se narodili. Již tam po těch letech nemám žádné sociální vazby. Pouze ty rodinné. Cítím tedy, že doma jsem tady v Lanškrouně.

Jaký vnímáte zásadní rozdíl mezi českou a polskou mentalitou?

Je to velmi zajímavé, ale domnívám se, že mezi českou a polskou mentalitou je velký rozdíl, i přesto, že jsme sousedé. Možná je to dáno tím, že Poláci, Moravané, ale i Slováci jsou Slované, kdežto Češi jsou spíše Germáni. Poláci jsou více společenští, orientovaní na rodinný a kamarádský život. Češi jsou více uzavření do sebe. Víte, mám takovou myšlenku, mám to tak trochu vyzporované. Národy, které mají přístup k moři, jsou takové více do světa, více otevřené. Proto i ten boj národností o přístup k moři. Je to pro tu zemi velmi důležité, je to okno do celého světa.

Hodně vnímám, že Poláci potkávám často v cizích zemích. Víte, že v Londýně je velká komunita, takže oni jsou opravdu hodně do světa.

To je pravda. Po vstupu do schengenského prostoru a po otevření hranic milióny Poláků odcházely do zahraničí za prací. Jednalo se především o ekonomickou migraci. Poláci jsou národem, který bych přirovnal k izraelskému, nebo arménskému národu, protože i tyto národnosti jsou po celém světě. Možná je to ovlivněno historií, kdy Polsko vůbec neexistovalo, nemělo svoji zemi, nebo mělo, ale neříkala jim pane. Polákům je všude dobře.

Jste knězem, co považujete za nejtěžší v té vaší službě lidu?

Domnívám se, že v mé profesi není pro mě nic, co by bylo těžké. Dělán to, co mě zcela naplňuje, co mě baví a uspokojuje. Mám ze své práce obrovskou radost. Kdysi se mě někdo zeptal, jak můžu být knězem v Čechách, v tak ateistickém prostředí? A já na to, Pán Bůh zaplať za to, aspoň mám práci. Kdybych pracoval v silně katolickém prostředí, tak nemám co dělat. Pro mě je velmi zajímavé vést rozhovor s osobou, která má jiný pohled na svět, takový člověk vás může posunout někam dál.

Umíte si představit, že byste byl něčím jiným než knězem?

Jsem knězem a žádným způsobem mě to v ničem neomezuje. Bývám moderátorem, pořadatelem společenských a kulturních akcí. Dokonce si to občas okořením i herectvím. To všechno je možné.

Nyní se nacházíme v takové zvláštní době COVIDU. Jak to vnímáte vy? Je to čas na zamyšlení? Jak hodně to zasáhlo vaši činnost?

Tento rozhovor děláme v adventním čase. Musím říci, že tak klidný advent jsem v životě neměl. Trochu mě to znervózuje. Musím se přiznat, že mi to všechno už jde tak trochu na nervy. Lidé se na mě obrací s mnoha otázkami, mají potřebu se vypovídat, postěžovat si. Už jen poslouchání nebo čtení těch příběhů na mě působí depresivně. S nadsázkou již říkám, že i já budu za chvíli potřebovat psychiatra. Bohužel nemám žádnou radu, nebo doporučení, jak ti lidé mají řešit své vztahové nebo existenční problémy. Jsem ve stejné situaci, jako všichni lidé kolem. Také se mě to dotýká a těžko to nesu. Jsem založením extrovert, který potřebuje mít dveře otevřené. Jsem člověk do světa a ta různá opatření, která respektují, mě velmi omezují. Jsem velkým milovníkem svobody, daru svobody si nesmírně vážím a tato doba mě v tom omezuje.

A poslední otázka. Máte nějaké poselství čtenářům našeho zpravodaje?

Žiju tady v Čechách již mnoho let a není pro mě příjemný, jako pro Poláka, ten nepříznivý mediální obraz Polska a Poláků všeobecně. Ale vím, že mediální obraz není reálný obraz. Ze svého osobního života mám vyzkoušené, což říkám v uvozovkách a s nadsázkou, že ten nesprávnější názor na mě mají ti, kteří se se mnou osobně nikdy nepotkali. A takto to přesně platí i o pohledu na Polsko. Tak nějak to v našem životě funguje. Za velmi důležité ale považuji, že díky Evropské unii se naše národy k sobě více otevřely a to, co nás nejvíce sblížuje, je vzájemný dialog a komunikace. Domnívám se, že i váš zpravodaj v tomto ohledu hraje důležitou roli.

A co bych čtenářům přál? Všem přeji, abychom o sebe měli především zájem.

Sekretariát euroregionu

Euroregion Glacensis na rok 2021 připravuje:

Publikaci „Voda základ života“

Nová publikace vyjde koncem roku 2021. Bude se jednat o zajímavé knižní dílo mapující životadárnou vodu ve všech jejích podobách, jako jsou studánky, řeky, jezera, mokřady, až po vodní díla, jako jsou náhony, vodní nádrže. Dále také bude pojednávat o využití vody v našem běžném životě, kdy ji využíváme například pro relaxaci v podobě splavných řek na vodní turistiku, pro výrobu elektrické energie v podobě vodních elektráren nebo jako zdroj pitné vody.

Více na www.euro-glacensis.cz/voda

Turistický manuál na cesty do Polska

Pro cestovatele do příhraničního Polska. Zpracovaný dokument nabídne deset tipů na jedno až dvou-denní výlety do Dolního Slezska. Potencionálním návštěvníkům poskytne základní informace o navštívené atraktivitě nejen samotným popisem, ale také fotografiemi. Také zde naleznou informace o tom, pro jakou cílovou skupinu je vybraný výlet vhodný, a také mnoho dalších užitečných informací, např. způsob dopravy, cenovou dostupnost, otevírací dobu či délku prohlídky. Manuál bude nejen v tištěné formě, ale také v elektronické.

Více na www.euro-glacensis.cz/polskojinak

Výuku polského jazyka

Od října 2020 do června 2021 je spuštěn první kurz výuky polštiny / češtiny pro cca 100 účastníků. A jak to funguje? Účastníci obdrží vstupní heslo do e-learningového modulu a pak už mohou začít s výukou. Za jeden školní rok musí žák absolvovat 36 lekcí (každá lekce má cca 30 cvičení), vč. testů. V průběhu kurzu účastník také absolvuje distanční přednášky lektora, třídní společné praktické setkání s lektory a závěrečný workshop. Od září 2021 bude probíhat nábor dalších účastníků do druhého kola.

Více na www.euro-glacensis.cz/vzdelavani

Aktuálně ve Fondu mikroprojektů

9. zasedání EŘV (říjen 2020)

Dne 23. října 2020 se konalo 9. zasedání Euroregionálního řídicího výboru v rámci Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis - celé jednání se tentokrát uskutečnilo formou online videokonference. Na tomto zasedání byly projednávány mikroprojekty podané do 8. kola výzvy FMP určeného pro prioritní osu 4 a z celkového počtu 32 mikroprojektů předložených k projednání členům EŘV bylo 29 mikroprojektů schváleno k financování. V průběhu listopadu následně obdrželi všichni žadatelé informaci o výsledku zasedání EŘV a s úspěšnými žadateli jsou aktuálně podepisovány smlouvy o financování. Přehled schválených mikroprojektů je ke stažení také na webových stránkách www.euro-glacensis.cz a www.euroregion-glacensis.ng.pl.

10. zasedání EŘV (březen 2021)

Aktuálně jsou Správcem FMP připravovány k podpoře další mikroprojekty - jedná se o projekty, které byly předloženy do výzvy ukončené k 30. 9. 2020 (prioritní osa 4) a zároveň do výzvy ukončené k 30. 10. 2020 (prioritní osa 2). Do prioritní osy 4 bylo předloženo celkem 36 projektových žádostí, do prioritní osy 2 bylo

podáno celkem 28 mikroprojektů. U projektů proběhla formální kontrola a kontrola přijatelnosti, následně budou projekty bodově ohodnoceny ze strany regionálních expertů a budou připravovány k projednání členům Euroregionálního řídicího výboru na 10. zasedání, které se uskuteční v průběhu března 2021.

Další výzvy FMP

Na 9. zasedání Euroregionálního řídicího výboru byl také schválen termín nové výzvy FMP, která je vyhlášena od 31. 10. 2020 a bude ukončena ke dni 30. 4. 2021. Tato výzva je určena pouze pro mikroprojekty předkládané do prioritní osy 4. Zároveň byla stanovena podmínka, že projektové žádosti předkládané do této výzvy nesmí skončit svoji realizaci déle než 31. 12. 2022. Schvalování mikroprojektů podaných do této výzvy proběhne na 11. zasedání Euroregionálního řídicího výboru, a to cca v průběhu září 2021.

Jana Čejpová
vedoucí Fondu mikroprojektů

Kde všude pomohly prostředky z Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis?

Mikroprojekt: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0001679
Název: „Mini singletrack – turystyczna trasa rowerowa“ („Mini singletrack – turistická cyklotrasa“)
Žadatel:
 Gmina Miejska Nowa Ruda
Partner projektu:
 město Broumov

Cílem projektu je zvýšení návštěvnosti Novorudska a Broumovska vytvořením další turistické zajímavosti v přímém sousedství Hory všech svatých (rozhledna zrekonstruovaná v rámci cz-pl projektu „Vyhledky bez hranic“) a cyklostezky spojující Nowou Rudu s Broumovem. V rámci projektu vznikla také mini trasa typu singletrack, využívána pro sportovní turistiku v turisticky atraktivní oblasti.

Mikroprojekt: CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_008/0001780
Název: „Slavíme desetiletou spolupráci mezi obcemi Paszowice a Rapotín“
Žadatel: obec Rapotín
Partner projektu: Gmina Paszowice

Cílem projektu bylo prohloubení již navázané desetileté spolupráce partnerských měst a navázání vzájemné spolupráce základních škol z Rapotína a Paszowice. Děti a učitelé se účastnili společných setkávání a sportovních i turistických činností na obou stranách hranice. Doprovodným rysem těchto aktivit bylo poznávání turistických cílů v příhraničních regionech České republiky a Polska a zvyšování povědomí o zajímavých místech na druhé straně hranice.

Vydává Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika
 ve spolupráci se Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska
 Registrováno MK ČR E 16575

Redakce pro českou část – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz
 Redakce pro polskou část – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Grafický design a předtisková příprava: Studio eMD, s.r.o., Rychnov nad Kněžnou

Tisk: Tiskárna V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují